gransknings nämnden för radio och tv

BESLUT

2014-05-26 Dnr: 14/00251

SAKEN

Agenda, SVT1, 2014-01-26, kl. 21.15, inslag om elförsörjning; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot sändningstillståndet.

INSLAGET

Elförsörjningen i Sverige var föremål för debatt och i inslaget intervjuades en representant för Vattenfall om elförsörjningen. Vattenfall fick berätta om bolagets syn på bland annat kärnkraft. Sedan intervjuade programledaren representanter från Folkpartiet och Miljöpartiet som fick svara på frågor om bland annat förnybar energi och kärnkraft. Därefter fick tittarna se ett kortare inslag om Japan och det landets inställning till kärnkraft efter kärnkraftsolyckan i Fukushima.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför bland annat följande. I intervjun tilläts ett enskilt bolags representant föra fram företagets egna bedömningar av Sveriges framtida möjligheter att producera el med förnyelsebara energikällor utan att någon representant för oberoende forskning eller någon från en intresseorganisation med avvikande bedömning fick komma till tals. Intervjuaren borde ställt frågor som ifrågasatte den intervjuades påståenden så att det tydligare framgick att det var en av flera möjliga framtidsbedömningar av Sveriges elförsörjning, gjord av en kommersiell aktör på energimarknaden. Vidare fick Vattenfalls förespråkare av kärnkraften inleda debatten mellan Folkpartiet och Miljöpartiet. Sedan använde sig Folkpartiet av dessa så kallade "fakta" i sin argumentation och lutade sig mot dessa som om de vore sanningar i debatten med Miljöpartiet. Först efter debatten visades ett reportage från härdsmältan i Fukushima med

dess oöversiktliga efterföljder. Programmet var osakligt och den ena sidan fick ett stort övertag på grund av Sveriges Televisions upplägg (SVT).

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet).

Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att SVT ska stimulera till debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (8 § i sändningstillståndet). Denna skyldighet innebär enligt granskningsnämndens praxis att ett program eller inslag kan ha en kritisk infallsvinkel utan att strida mot kravet på opartiskhet.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Kraven på opartiskhet och saklighet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden har granskat det aktuella inslaget mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider inslaget inte mot kraven på opartiskhet eller saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens vice ordförande Kristina Ståhl efter föredragning av Anne Ronkainen.

Kristina Ståhl

Anne Ronkainen